

[Larsen (Bjerre).]

et Flertal i Kommissionen for Sagen, og paa Grundlag af Landbokkommissionens Flertals Betænkning har den højtærede Landbrugsminister saa udarbejdet Lovforslaget. Med stor Tilfredshed vil dette Flertal nu sikkert se, at Lovforslaget har Mulighed for Gennemførelse, men først og fremmest er det dog den Stand, som Lovforslaget tilsigter at hjælpe, der vil hilse dets Gennemførelse med Tilfredshed.

Lovforslaget har vidtrækkende Betydning. Der indføres her i vor Lovgivning et helt nyt Princip med Hensyn til Rentebetaling, et Princip, der medfører, at vore Husmænd, hvor Staten staar som Kreditor, faar en Nedgang i deres Udgifter i Forhold til Konjunkturedgangen, og en Nedgang saaledes, at Kreditor med det samme kommer til at mærke den nedadgaende Bevægelse, ligesom det modsatte vilde være Tilfældet under opadgaende Konjunkturer. Jeg tror, det er en meget heldig Form, man her slaar ind paa. Der skabes et langt solidere Grundlag for Husmandsbrugenes Rentabilitet, og samtidig vil det betyde en Afspænding af disse Husmandsbrugs for Øjeblikket haardt anspændte Økonomi. Den Lysning, som Lovforslagets Gennemførelse vil bringe i et Husmandsbrugs Budget, vil være medvirkende til at skabe nyt Haab og ny Tillid, saa de store Vanskeligheder bedre kan overvindes, og det betyder efter min Formening ikke saa lidt, om Haabet og Tilliden kan holdes nogenlunde oppe, ikke mindst indenfor disse Husmandsbrug, som der her er Tale om.

Ja, med disse Bemærkninger skal jeg slutte, idet jeg endnu en Gang tillader mig at anbefale Tingets ærede Medlemmer at stemme imod Mindretallets Ændringsforslag og at stemme for de af Landbrugsministeren stillede og af Flertallet tiltraadte Ændringsforslag.

Edvard Sørensen: Ved første Behandling af dette Forslag udtalte vi fra Venstres Side bl. a., at de gamle Husmænd fra Tiden før 1917 maatte med ind under denne Ordning, og at Bestemmelsen om, at Ejere, der gik ind under Ordningen, aldrig kunde indbetale de sidste $\frac{2}{5}$ af Laanet, maatte udgaa. Disse Ønsker er imødekommet ved de Ændringsforslag, der er stillet af Landbrugsministeren og tiltraadt af Flertallet. Endvidere ønskede vi fra Venstres Side, at Restancespørgsmaalet blev taget op til grundig Drøftelse. Vi udbad os i den Anledning i Udvalget en Række Oplysninger om disse Forhold, Oplysninger, der, som

det fremgaar af Bilagene til Betænkningen, gav et meget mørkt Billede af hele dette Forhold, og Oplysninger, der desværre i alt for høj Grad gav os Ret i, at hvis en Lovgivning af denne Art skulde faa den Betydning for Husmændene, som det er Hensigten, da maatte der samtidig træffes en Ordning med Hensyn til dette Spørgsmaal. Ogsaa her er der opnaaet Enighed, saaledes som det fremgaar af Ændringsforslag Nr. 5, efter hvilket Ændringsforslag der gives Husmanden Ret til at faa 2 Terminers Restancer forud for 11. Juni Termin 1933 overført til Hovedstolen.

I Betænkningen har Flertallet givet Udtryk for, hvorledes denne Bestemmelse efter vor Opfattelse skal føres ud i Livet, og jeg vil gerne bede den højtærede Landbrugsminister udtale sig om, hvorvidt han er enig med Flertallet i den Opfattelse, der er fremsat i Betænkningen, og som gaar ud paa, at foruden at Husmanden efter Ændringsforslaget faar Ret til at faa de 2 nævnte Terminers Restancer lagt til Hovedstolen, kan han, hvis han har faaet Henstand med en eller flere Terminer efter Henstandsloven, afdrage disse efter de i Henstandsloven givne Regler, og endvidere kan han, hvis han derudover har faaet Henstand i Henhold til Tekstanmærkningen, fortsat afdrage denne som for den enkelte Husmand bestemt.

Det Forslag, der er stillet af Mindretallet, maa jeg anbefale at stemme imod, selv om jeg erkender, at den i Ændringsforslagets § 1 foreslaede Rentenedsættelse indeholder en Hjælp for Husmændene. Jeg har det Indtryk, at den Rentenedsættelse, der vil blive en Følge af Flertallets Forslag, vil blive betydelig større, og endvidere er der gennem et af Flertallets Ændringsforslag skabt Mulighed for, at hvis det Arbejde lykkes, der for Tiden gøres for at opnaa en Nedsættelse af Renten og om muligt en Konvertering, hvad jeg haaber og tror, da vil den Nedsættelse af Statshusmændenes Renter, som vilde følge deraf, blive taget med i Beregningen og bringe dem en yderligere Lettelse.

Af dette tror jeg, det vil være klart for alle, at Flertallets Forslag vil være betydelig mere effektivt i Henseende til en Lettelse af Statshusmændenes Rentebetaling end det af Mindretallet stillede Forslag. Derimod kan man ikke paastaa, at der af Mindretallet er holdt igen, naar man ser paa dets Ændringsforslags § 2, hvorefter alle Restancer skal opnoteres som Tillægslaan og være rentefri. Jeg synes ærlig talt, det er at tage Munden lovlig